

Milieu-economie en -beleid (F000752)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege groepswork
B (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Bleys, Brent	EB21	Verantwoordelijk lesgever
Ovaere, Marten	EB21	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (afstudeerrichting chemie)	4	B
Educatieve Master of Science in de economie (afstudeerrichting toegepaste economische wetenschappen)	6	A
Master of Science in Chemistry (afstudeerrichting (Bio)Organic and Polymer Chemistry)	4	B
Master of Science in Business Economics (afstudeerrichting Accountancy)	6	A
Master of Science in Business Economics (Double Degree) (afstudeerrichting Accountancy)	6	A
Master of Science in Chemistry (afstudeerrichting Analytical and Environmental Chemistry)	4	B
Master of Science in Business Economics (afstudeerrichting Corporate Finance)	6	A
Master of Science in Business Economics (Double Degree) (afstudeerrichting Corporate Finance)	6	A
Master of Science in Business Economics (Double Degree) (afstudeerrichting Marketing)	6	A
Master of Science in Business Economics (afstudeerrichting Marketing)	6	A
Master of Science in Chemistry (afstudeerrichting Materials and Nano Chemistry)	4	B
Master of Science in Biochemistry and Biotechnology	4	B
Master of Science in Biology	6	A, B
Master of Science in de algemene economie	6	A
Master of Science in de bio-ingenieurswetenschappen: milieutechnologie	4	B
Master of Science in de fysica en de sterrenkunde	4	B
Master of Science in de geologie	4	B
Master of Science in de informatica	4	B
Keuzepakket Economie	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

milieubeleid, milieubeleidsinstrumenten, economische waardering van milieugoederen, milieubeleidsprincipes, marktfaling en beleidsfaling, ecologische economie, duurzaamheid

Situering

De cursus presenteert een economische analyse van zowel milieuproblemen als van het milieubeleid. Centraal staan de economische analyse van het onderaanbod van publieke goederen, de theorie van externe effecten en diverse vormen van markt- en overheidsfalen. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de

voornaamste beleidsinstrumenten (standaarden, heffingen, systemen van verhandelbare milieurechten en vrijwillige initiatieven) en criteria waarmee we deze kunnen beoordelen. Nadien worden de verschillende methodes bestudeerd die gebruikt kunnen worden om de kosten en baten van milieubeleid in kaart te brengen en gaan we na op welke manier deze ten opzichte van elkaar kunnen worden afgewogen. Tenslotte worden enkele topics behandeld (bv. ecologische economie, milieuvriendelijk gedrag en gedragsmodellen, transitie management en scenario's) en worden linken gelegd met wat we in de kern hebben gezien.

Inhoud

- 1 Inleiding: milieu en economie
- 2 Modelleren van het milieuprobleem
 - 2.1 Basisbegrippen micro-economie
 - 2.2 Basismodel milieueconomie
- 3 Modelleren van het milieubeleid
 - 3.1 Evaluatiecriteria voor milieubeleidsinstrumenten
 - 3.2 Decentrale milieubeleidsinstrumenten
 - 3.3 Centrale milieubeleidsinstrumenten
 - 3.4 Handhaving
- 4 Analyse van het milieubeleid
 - 4.1 Meten van baten
 - 4.2 Meten van kosten
 - 4.3 Afwegingsmethoden
 - 4.4 Toepassingen van kosten-baten analyse
- 5 Extra topics: bv. transitiedenken en -management, milieu-vriendelijk gedrag, ecologische economie, duurzame ontwikkeling

Begincompetenties

Kennis van micro-economische begrippen op inleidend niveau (o.a. vraag- en aanbodmodel en welvaartsanalyse).

Eindcompetenties

- 1 Toepassen van economische analyse op milieuproblemen - externaliteiten en marktfalen.
- 2 De problematiek van het aanbod van publieke goederen en vrijbuitersgedrag begrijpen.
- 3 Inzichten hebben in de werkwijze van de verschillende decentrale en centrale milieubeleidsinstrumenten.
- 4 Vergelijken van verschillende milieubeleidsinstrumenten (doeltreffendheid, efficiëntie, uitvoerbaarheid, politieke haalbaarheid).
- 5 Inzichten hebben in de verschillende waarderingsmethoden die aan de basis liggen van de schatting van de kosten en de baten van milieubeleid.
- 6 Het nut inzien van een maatschappelijke kosten-baten analyse.
- 7 Het domein milieu-economie plaatsen ten opzichte van ecologische economie, milieupsychologie en transitiedenken.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswork, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Ex cathedra onderwijs, bij de extra topics zijn er soms groepsdiscussies in kleine groepen.

Milieu-economie en beleid (4SP): geen groepswork

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Inleiding tot de milieueconomie

Richtprijs: € 55

Optioneel: ja

Taal : Nederlands

Auteur : Proost & Rousseau

ISBN : 978-9-46344-195-7

Aantal pagina's : 465

Oudst bruikbare editie : Eerdere edities zijn allen bruikbaar

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

Bijkomende info: Handouts van de lessen beschikbaar via Ufora. De structuur van deze lessen is gebaseerd op het handboek "Inleiding tot de milieueconomie", Proost & Rousseau, 2017. Bijkomend lesmateriaal (papers, beleidsdocumenten, ...) wordt ter beschikking gesteld via Ufora.

Referenties

- Inleiding tot de milieueconomie, S. Proost en S. Rousseau, 2017, Acco, ISBN: 9789463441957
- Milieu en milieubehoud, A. Verbruggen en S. Van Passel, 2016, Garant, ISBN: 9789044134704
- Environmental and Natural Resources Economics (9th Edition), T. Tietenberg and L. Lewis, 2011, Pearson Education, ISBN: 9780131392571

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Hand-outs van de lessen zijn beschikbaar op Ufora.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk gesloten boek examen.

Milieu-economie en beleid (4SP): geen werkstuk

Eindscoreberekening

Studenten die het vak volgen voor 4 studiepunten: periodegebonden evaluatie (100%).

Studenten die het vak volgen voor 6 studiepunten: PGE (66,7% van het eindcijfer) en NPE (33,3% van het eindcijfer). Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één van de twee onderdelen (of minder dan 8/20 scoort op één van de twee onderdelen), kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (of 9/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten dienen contact op te nemen met de verantwoordelijke lesgever bij de eerste les. Het groepswork kan hier eventueel vervangen worden door een individueel werkstuk.

Addendum

Leermateriaal: M. De Clercq, Milieueconomie, Acco Uitgeverij. Geraamde totaalprijs: 15 EUR (geschapt op 9/12/2010)